

[Poul Møller.]

gigt af andres tekniske fremskridt eller vi skal være jævnbyrdige i udvikling og fremskridt med USA og med Sovjetunionen. Vi er jo europæere, og vi er rede til at acceptere Romtraktaten. Vi tror ikke, der gives anden realistisk udvej, og det er vistnok den opfattelse, der i virkeligheden deles af de fleste EFTA-lande; men det er naturligvis heller ikke for os ligegyldigt, om vi kan bevare størstedelen af de værdifulde handelsforbindelser, der har udviklet sig i de seneste år, hvor vi har været med i EFTA, især til de nordiske lande. En toldgrænse igennem Øresund og Skagerrak vil i høj grad belaste vore erhvervsrisici ved overgangen til fællesmarkedet. Ligesom regeringen mener vi heller ikke, at dette store problem kan forblive uløst, men at ethvert land har en forpligtelse til at finde frem til en løsning.

Fællesmarkedets såkaldte udenrigsminister, hr. Jean Rey, udtalte for nylig i Strasbourg, at tiden for EEC snart må være inde til at besvare EFTAs henvendelse, og deri kan man jo sige at han ikke har overdrevet. Men hr. Hallstein gav ved samme lejlighed udtryk for, at forhandlingerne måtte og skulle ske imellem hver enkelt stat og EEC, og at Romtraktaten måtte accepteres som grundlag. Jeg nærer derfor ikke alt for store forventninger til den såkaldte dialog, som den svenske statsminister endnu hæfter sin tillid til. Storbritannien vil formentlig kunne sætte tingene i bevægelse, men vil Storbritannien, kan Storbritannien? Norden vil også have det i sin magt.

Jeg er derfor glad for, at regeringen — hvad jeg går ud fra — er enig heri og vil virke herfor. Det kan blive en udvej, det indebærer muligheder, men det kræver forsigtighed at betråde vejen. Det drejer sig ikke kun om os; det drejer sig om, at i hvert fald tre lande gerne skulle enes om denne politik. Det er let nok ved bombastiske udtalelser her og hisset at fremkalde nordiske afvisninger på et for tidligt stadium. Tiden arbejder efter min opfattelse for vort synspunkt, men det skal føres frem med megen takt. Desværre synes jeg ikke, at alle ministre, måske heller ikke den nye handelsminister i sit interview til Times, holdt sig dette for øje.

Vi kan ikke uden videre tage Norden til

indtægt. Vi ved, at vi ofte har været — sådan som vi geografisk er placeret — et hestehoved foran de andre nordiske lande i spørgsmålet om europæisk tænkning, og at det derfor kan være svært for dem at nå frem helt samtidig med os til den opfattelse, vi når til, og jeg synes, der i starten af denne nye linje, som jeg altså byder velkommen, har været lidt for megen slinger i valsen. Det betyder ikke, at retningen er forkert, men lad mig erindre om Bjørnsons ord: Takt, takt, pas på takten, den er mer end halve magten. For handelsministeren er det jo ikke blevet lettere, at der åbenbart har været kludder i almanakken, så artikler, der blev skrevet af ambassadøren, først blev offentliggjort, efter at denne var blevet ansvarlig minister. Det kunne måske være nyttigt, om statsministeren med de mange års ministererfaringer og med den skrivelyst, han udfolder ved mange lejligheder, udarbejdede en lærebog for nye ministre, hvori han gav vejledning om, hvad man skal huske, f. eks. at man skal huske, hvad man har skrevet af artikler, der endnu ikke er afviklet, når man bliver minister. Det ville være rart, om man fik en lejlighed til at få dem trukket tilbage eller ændret.

Men lad det nu fare; al begyndelse er jo vanskelig. Ind i EEC kommer vi; også det bør vi agte på ved bedømmelsen af vor økonomiske stilling.

Med stor interesse har jeg læst de rapporter, der er fremkommet fra det økonomiske råd, Nationalbanken og det økonomiske sekretariat. Der er enstemmighed i ét, at stigningen i industrieksporten er aftagende, og at denne stigning er i fare. Det er meget alvorligt, for i landbrugseksporten kan vi jo ikke vente den stigning, som kan tillade os år efter år at forøge vor levestandard. Alle tre rapporter peger herpå, og de peger alle tre på nødvendigheden af at forbedre landets konkurrenceevne. Dette kan kun ske ved at bringe omkostningsstigningerne til standsning.

Enhver erhvervsleder har bestandig to kurver for øje i sin virksomhed: omsætningskurven og omkostningskurven. Igenem de senere år har den sidstes, altså omkostningskurvens, stigning været stejlere end den førstes, omsætningskurvens. Skærer omkostningskurven omsætningskurven, ved erhvervenes folk, at så er der for alvor fare